

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

„JUTRA“

Razvoj nemške notranje politike

IZENAČEVANJE V SMER TOTALITETNE DRŽAVE.

Dogodki v nemški notranji politiki se razvijajo tako, kakor smo pričakovali in napovedovali. Tistega dne, ko je postal voditelj narodnih socialistov Adolf Hitler državni kancelar, je bila tudi že točno naznačena bodoča pot. Prav na tem mestu smo takrat zapisali, da Hitler ni navaden ministrski predsednik, ki bi bil odvisen od kakšne parlamentarne večine in bi zato moral kdaj demisionirati. Pravilnost te naše trditve so naslednji tedni prav kmalu potrdili. »Führer« se je najprej rešil komunistov. Alarm za napad na njihove postojanke mu je dal požig parlamenta. Kdo in po kakšnem naročilu ga je zažgal, je pri tem docela postranskega pomena, kajti Hitler bi bil zatrl komunizem tudi takrat, če tega požiga sploh ne bi bilo! Komunistom so na bridki poti usode sledili socialni demokrati. Najprej je bil postavljen pod kontrolo njihov tisk, nato so bile zasežene strokovne organizacije in naposled je bila prepovedana še stranka sama kot taka, poslanci so pa izgubili mandate.

S tem je bil v Nemčiji marksizem do temeljev porušen, in Adolf Hitler se je po kratkem odmoru lahko nemoteno lotil nadaljnje demontaže opozicije in »izenačevanj«. Prvi, ob katere je trčil, so bili nemški nacionalci. Dasi so postali v zadnjem času kot koalicijski faktor brez pomembnosti, je Hitler vendar iskal prilike in načina, da bi jih »izenačil« s komunisti in socialisti, zlasti pa bi se bil rad znebil gospoda Hugenberg, tega zlobnega zastopnika in glasnika one gošpode, ki je tvorila nekoč najtesnejši obroč uplivne družbe okoli starega državnega predsednika von Hindenburga. Povod za to je dala spretno aranžirana londonska afera s spomenico o kolonijah. Berlin je Hugenberg desavuiral ter ga kmalu po vrnitvi iz Londona prisilil k demisiji. Stari Hindenburg se je branil sprejeti Hugenbergovo ostavko, ker se je pač predobro zavedal, da bo v tem primeru izročen na milost in nemilost narodnim socialistom, toda tudi njegov odpor se je naposled zlomil, in Hugenberg je — šel. Z njim so šli nemški nacionalci po isti poti kakor prej marksisti, dočim je »Stahlhelm« že prej doigrjal svojo ulogo.

Istočasno z žaganjem nemških nacionalcev se je pričelo tudi žaganje centruma in Bavarske ljudske stranke. Edini nelegalni predstavnik te politične smeri v

Hitlerjevi vladi je bil podkancelar von Papen, čeprav formalno disident. To je pokazal tudi s svojo udeležbo na kongresu katoliških rokodelskih pomočnikov v Monakovem, pa prav ta kongres, ki se je že prvi dan nasilno zaključil, je dal zunanji povod za atako na nemški klerikalizem. Tudi ta je že izgubil razne svoje pomožne organizacije, najprej seveda strokovne, ki so bile precej močnejše, za marksističnimi splošni najmočnejše. Ostalo je le še golo ogroditeljno množično stranke, ki je bila vsa povojna leta do Hitlerja neprenehoma osrednji faktor vse nemške politike. Ostanki ogroditelj se sedaj rušijo sami. Tudi novi vodja, bivši kancelar Brüning, ni mogel preprečiti poloma. Sedaj se išče samo še formula za prostovoljni razpust in razid. Je to sploh potrebno? Bo Brüning imel še dovolj časa za prostovoljno likvidacijo? Dvomimo! Na pomoč mu bo gotovo prišlo Hitler s dekretom. In kaj bo s Papenom? Bo sledil Hugenbergu? Nekateri trdijo, da bo postal 100 odstotni narodni socialist, drugi pa napovedujejo že za prihodnje dni njegovo demisijo. Ostajata mu samo še ti dve možnosti. Tertium non datur!

Istočasno izpodkopava Hitler še vse ostale sile, ki bi ga kakorkoli mogle ovirati pri izvedbi programa. Stari državni predsednik Hindenburg je moral kot bolnik v Neudeck, kjer ga stražijo detektivni in napadalc, ne zato, ker bi se bali za njegovo varnost, marveč, da ne bi imel preveč stikov s tistimi, ki Hitlerju niso pogodu. Generalu Schleicherju bo kakor vse kaže, sledil v kratkem Mackensen in le še vprašanje dni je, kdaj bo Adolf Hitler tudi formalni in absolutni gospodar nemške državne vojske. Ko pa bo popolnoma dovršeno vse to »izenačenje« in bo ustvarjena »totalitarna država« z eno samo stranko, bo Hitler prišel izvajati program svojih radikalnih reform v vsem notranjem življenju. Dasi se je pri dosedanjem delu točno držal metod in taktike italijanskega fašizma in njegovega voditelja Mussolinija, se vendar zdi, da bo šel v nekih ozirih dosti dalje kakor je šel njegov mojster in uзорnik. Morda imajo popolnoma prav tisti, ki pravijo, da je Hitler dosti bolj socialist kakor nacionalist in bo zato uporabljal tudi nekaj metod — boljševizma. S kakšnim uspehom, to bo pokazala seveda šele bodočnost!

Anglija proti stabilizaciji brez Amerike

MOŽNOST NOVIH UKINITEV ZLATE PODLAGE. NAJBOLJ DRAMATIČNA AKCIJA PO HOOVERJEVEM MORATORIJU. — ANGLIJA NE UKRENE NIČESAR BREZ AMERIKE ALI PROTI NJEJ.

WASHINGTON, 3. julija. Tukaj prevladuje mišljenje, da bo v primeru, če se ne bo v najhitrejšem roku izvedla stabilizacija denarja, Nizozemska v osmih dneh ukinila zlato valuto, njenemu vzgledu pa bosta sledili Francija in Belgija.

NEWYORK, 3. julija. »New York Herald Tribune« piše o svetovni gospodarski krizi in pravi med drugim tudi naslednje: »Washingtonska vlada je tako manevrirala v Londonu, da je zavzela tamkaj odločilno stališče, ker so vse ostale države odkrito izjavile, da je uspeh ali neuspeh londonske konference izključno odvisen le od Amerike. Če se bo predsednik Združenih držav Roosevelt izrekel proti nujni stabilizaciji denarja, bo ta njegov sklep ena izmed najdramatičnejših akcij po Hooverjevem moratoriju.

LONDON, 3. julija. Čim so prispele vesti o odklonilnem stališču Roosevelta glede ohranitve zlate podlage v državah, ki trenutno še vztrajajo na zlati podlagi, se je vrnil ministrski predsednik Macdonald iz Chequersa v

London. Prvi razgovor je imel s finančnim ministrom Chamberlainom, nakar sta oba državnika sprejela vodjo ameriške delegacije na svetovni gospodarski konferenci Hulla v ločenih avdijencah. Takoj nato se je sestala angleška vlada k seji, na kateri je ministrski predsednik Macdonald razložil stališče angleške vlade. Po poluradnem poročilu se doznava, da Anglija nikakor ne bi mogla sodelovati v akciji »zlatih« držav brez aktivne pomoči Amerike, ker bi se to skušalo tolmačiti v Ameriki popolnoma napačno. Angleška vlada bo sporočila svoje stališče v posebni adresi. Tukajšnji finančni krogi računajo z novim padcem dolarja.

PARIZ, 3. julija. Kakor se poroča iz Londona, demantirajo francoski delegacijski krogi vse vesti, ki jih je razširil del angleškega in ameriškega tiska, češ, da nameravajo Francozi zapustiti London. Francoska delegacija želi prej ko slej sodelovati pri vsem delu svetovne gospodarske konference.

Pred priznanjem sovjetske Rusije

POGAJANJA MED RUSIJO IN ROMUNIJO. PAKT PRIJATELJSTVA IN NE-NAPADANJA Z VSEMI SOSEDAMI RUSIJE.

LONDON, 3. julija. Današnji listi objavljajo podrobne informacije o pogajanjih med sovjetskim delegatom Litvinovim in romunskim zunanjim ministrom Titulescom glede sklepa o premirju in nenapadanju. Po informacijah tukajšnjih listov sta glavni predmet pogajanj dve vrsti pogodb. Pogajanja s Titulescom so v končni fazi. Pogodba, ki bi naj jo podpisala sovjetska Rusija, bi se nanašala v prvi vrsti na reguliranje vseh obmejnih vprašanj. To pogodbo bi sklenila Rusija z vsemi državami, s katerimi neposredno meji. Druga serija pogodb bi bila sklenjena med sovjetsko Rusijo in državami male antante. Tem posebnim pogodbam bi se pridružila tudi Turčija, Romunija,

kakor tudi vse ostale države, ki meje neposredno na sovjetsko Rusijo, bi sklenile dve pogodbi, in sicer prvo, ki bi spadala v že omenjeno prvo kategorijo pogodb, drugo pa, s katero bi bila zajamčena ohranitev miru v vzhodni Evropi. V zvezi s tem se trdi, da bo še prej, preden bodo ta pogajanja končana in bodo podpisane zadevne pogodbe oziroma ratificirane, mala antanta priznala de iure sovjetsko Rusijo in bo imenovala sovjetska Rusija še letos svoje diplomatske zastopnike v Pragi, Beogradu in Bukarešti. Prav tako bodo pa tudi vse države združene v mali antanti ustanovile svoja poslanstva v Moskvi.

Nevarnosti pakta štirih

PARIZ, 3. julija. Pertinax se bavi v »Echo de Paris« s paktom štirih velesil in ugotavlja ob tej priliki dve napaki, ki sta jih zagrešila francoski rimski poslanik de Jouvenel in francoski zunanji minister Paul-Boncour. Oba politika sta nameravala, česar pa nista mogla ustvariti, napraviti neposreden dvojni pakt med Francijo in Italijo. De Jouvenel in Paul-Boncour sta soglasno pristala na vse ideje Mussolinija, kljub temu, da se računa, da sta moč in načelo te organizacije — mišljen je direktorji štirih velesil — omejena, da se zde pravice ostalih držav zajamčene, je vendar treba računati z dejstvom, da je obstoj pakta štirih velesil popolnoma upravičen. Treba pa se je bati, piše Pertinax, da homo Francozi potrdili prav ona stremjenja italijanske politike, proti katerim bi se morali v interesu splošnega miru in tudi v lastnem interesu boriti. Eno izmed teh stremljenj je tudi ustvaritev avstrijsko-madžarske personalne unije pod žezlom Habsburžanov. Druga tendenca pa počiva v razorožitvenem načrtu, ki ga trenutno proučuje de Jouvenel

in Mussolini in ki naj bi se izvedel v dveh etapah.

AVSTRIJA NE DA GRADIŠČANSKE

DUNAJ, 3. julija. V nedeljo je imel avstrijski zvezni kancelar dr. Dollfuss v Eisenstadtu velik političen govor, v katerem je glede Gradiščanske izjavil, da Avstrija ne bo sklepala pod nobenim pogojem nobenega prijateljstva, ki bi moglo količikaj spremeniti sedanje državne meje Avstrije.

ITALIJANSKI POLET V AMERIKO

LONDON, 3. julija. Italijanska zračna eskadrilja, ki leti v Chicago, je na poti čez Atlantski ocean in dospe danes v Ameriko. Vodi jo minister Italo Balbo.

VROČINA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

NEWYORK, 3. julija. Vse ozemlje Združenih držav Severne Amerike je objel hud val vročine. Zaradi izredno visoke temperature je umrlo že nad 100 oseb. Ob priliki zadnjega wekenda je pohitelo samo iz Newyorka v kopalnišča ob Atlantskem oceanu nad 3 milijone ljudi.

Hitlerjev boj proti nemškemu klerikalizmu

ZAPLENJEN NAČRT O KLERIKALNI INTERNACIONALI. — RAZPUST DRUŠTEV. KATOLIŠKE STRANKE SE SAME RAZPUŠČAJO.

DUNAJ, 3. julija. Pred 13 leti pokrenjena misel, da bi se koordiniralo delo vseh katoliških društev v Evropi, je prišla v svojo končno fazo. Izdelan je bil načrt o skupnih smernicah dela, prav tako pa je bil tudi določen osnutek osrednjega časopisnega urada v nekem švicarskem mestu, v katerem naj bi se zbirale vse vesti o delu katoliških društev v vsej Evropi. Ta načrt sodelovanja so našle nemške policijske oblasti pri hišnih preiskavah v katoliških domovih na Bavarskem in so ga seveda tudi takoj uporabile kot razlog za nastop proti klerikalcem v Nemčiji. Nemške oblasti smatrajo ta načrt za dokaz, da so se nemška katoliška društva in njihove zveze bavile s prevratnimi načrti in so jih zato razpustile in jim tudi pod nobenim pogojem ne nameravajo več dovoliti nadaljnjega dela in obstanka.

BERLIN, 3. julija. Posvetovanja v vodstvu centromovske stranke še niso končana, vendar pa se že doznava, da je bil v načelu sprejet sklep, da se stranka razpusti. Posamezni centromovski narodni poslanci, ki so člani raznih odborov, bodo obdržali svoja mesta enako drugim predstavnikom strank kot izredni člani Hitlerjeve narodno socialistične stranke. Tudi krščansko-socialna stranka je že sklenila, da se razide.

DVGANJE NEMŠKIH BOJNIH LADIJ.

LONDON, 3. julija. Dela na dviganju nemških bojnih ladij, ki so bile po Nemcih ob koncu vojne namenoma potopljene pri Scapaflowu, so končana. V 9 letih dela je bilo dvignjenih 32 nemških bojnih ladij, kot zadnja pa je bila potegnjena iz morske globočine križarka »Von der Tann«. Vse dvignjene ladje so bile prodane kot staro železo.

Dnevne vesti

Jubilej pevskega društva „Luna“

Slavnostni občni zbor. — Pevska akademija. — Velika ljudska veselica.

Včeraj je pevska družba »Luna« v Krčevini zelo slovesno praznovala svojo desetletnico. Ob 10. uri dopoldne je bila v krčevinski šoli pevska akademija, združena s slavnostnim občnim zborom, ki ga je vodil predsednik »Lune«, šolski upravitelj g. Franjo Cvetko. Akademije in občnega zbora se je udeležilo precejšnje število domačinov, navzoči pa so bili tudi odlični gosti, med njimi okrajni glavar g. dr. Ipavc, predsednik Glasbene Matice g. dr. Tomišek, zborovodja Glasbene Matice profesor g. Mirk, okrajni šolski nadzornik g. Tomažič, zastopnik pevskega društva »Drave« g. Vokač, starosta Sokola Maribor III. profesor g. Struna in drugi zastopniki mariborskih in okoliških pevskih društev.

Po pozdravu je pevski zbor »Lune« pod vodstvom zborovodje g. Albina Horvata zapel Zajčev »Frankopanko«, nakar je predsednik v daljšem in izčrpnem poročilu podal sliko o razvoju in delovanju pevskega društva »Luna«. Dejal je, da je društvo z žilavo vztrajnostjo delovalo ves čas svojega obstoja za probujanje in okrepitve narodne zavednosti in za podvig srčne kulture v kraju, ki je bil pred preobratom torišče brezobzirnega pomčevanja. Svoje poročilo, ki so ga navzoči z velikim odobravanjem vzeli na znanje, je predsednik zaključil z besedami: »Luna« naj kot »ščip« z najboljšim uspehom in učinkovito tudi v bodoče odhaja svojo svetlobo narodne in državne edinosti na prebivalce v obeh občinah ter jih naj prevzame z iskreno ljubeznijo.

NAŠIM NAROČNIKOM! Sobotni številki »Večernika« smo priložili položnice in prosimo vse naše naročnike, da nakažejo naročnino za ta mesec. Prav tako prosimo tudi vse one, ki so z naročnino še v zaostanku, da jo takoj poravnajo, kajti le oni, ki redno plačujejo, imajo pravico do redne dostave lista. — Uprava »Večernika«.

Mestni župan dr. Lipold na dopustu. — Preteklo soboto je odšel mestni župan g. dr. Lipold na dopust za 14 dni. Zastopa ga mestni podžupan g. Rudolf Golouh.

Nov inženjer. V Beogradu je napravil te dni s prav dobrim uspehom diplomski izpit za strojnega inženjerja šele 22letni Svatopluk Pivko, podpredsednik beograjskega Akademskega aerokluba in sin narodnega poslanca g. prof. dr. Ljudevita Pivka. Mlademu inženjerju iskreno čestitamo.

Promoviran je bil za doktorja vsega zdravilstva na beograjski univerzi g. Emanuel Peretič, sin uglednega narodnjaka Kvirina Pertla na Kapeli. Čestitamo!

Osebnosti. Za postajenačelnika v Poljčanah je premeščen g. Franc Lipovšek, postajenačelnik iz Ponikve. Iz Videm-Krškega pa je premeščen sem prometni uradnik g. Jože Dolenc.

Iz kazniške službe. Pri osebju moške kaznilnice v Mariboru so se v zadnjem času izvršile sledeče izpremembe: za poveljnika paznikov je bil imenovan Ojro Mitrovič, rezervni častnik iz Maribora. Nadalje so bili imenovani: za strokovnega poslovodjo kot uradniški pripravnik Fr. Fekonja, do sedaj paznik-zvaničnik, za podnarednika Josip Lubanjšek, desetar, in za desetarja Rudolf Celcer, paznik-zvaničnik. V višjo položajno skupino so napredovali Maks Farkaš, pisarniški uradnik, desetar Anton Kovič ter pazniki-zvaničniki Mate Kocijan, Ivan Bezek in Fr. Šipoš. Za paznike-zvaničnike so prevedeni Andrej Curk, Josip Felzer, Angelj Kolenc, Anton Sergo, Ferdinand Štelcer, Ivan Pihlar, Anton Pirc, Martin Križanič in Janez Zemljčič, do sedaj pazniki-služitelji. Za paznike-služitelje-pripravnike so bili prevedeni Vladimir Vitas, Nikola Pejnovič in Budimir Nikolič, do sedaj dnevnica-čarji. Za paznika-dnevnica-čarja je bil imenovan Anton Vindiš, ključavničarski pomočnik iz Maribora.

Javna zahvala. Odbor pevskega društva »Luna« se iskreno zahvaljuje okrajnemu glavarju g. dr. Ipavcu in ge. Reziki Švarcovi, ki sta darovala društvu ob približju jubileja vsak po 100 Din.

do našega jezika in lepe naše domovine. Sledile so nato volitve, pri katerih je bil ponovno izvoljen za predsednika šolski upravitelj g. Franjo Cvetko, za tajnika g. Franjo Dasko, za blagajnika g. Franjo Goltes, za pevovodjo pa g. Albin Horvat.

Z globokim občutkom je zbor »Lune« zapel nato Volaričev »Rožmarin« in Adamičev »Fantje že vriskajo«, posamezni zastopniki pa so izrekli v imenu društev prisrčne čestitke. Pohvalo in priznanje agilnemu pevovodji g. Horvatu je izrekel okrajni glavar g. dr. Ipavc, šolski nadzornik g. Tomažič je v izbranih besedah izrazil veliko priznanje zboru, starosta Sokola Maribor III. g. prof. Struna je naglasil zasluge »Lune« za prebujo narodne zavesti v Krčevini, zborovodja Glasbene Matice g. prof. Mirk je pohvalil vzgledno marljivost društva, zastopnik »Drave« g. Joško Vokač pa je poudaril, da bi brez vztrajnega pevovodje g. Horvata ne bilo ne »Lune« ne »Drave«.

Ob zaključku je pevski zbor zapel še Rožančev »Rožo« in Žirovnikovo »Žena gre na gostje«.

Popoldne pa je bila na letnem telovadišču Sokola Maribor III. velika ljudska veselica, katere se je udeležilo precej občinstva iz mesta in okolice. Pri veselici so nastopili pevski zbori »Jadrane«, mešani zbor »Nanosa«, mešani zbor Glasbene Matice ter združen moški zbor, ki je zapel »Buči morje Adrijanske«. Lepo narodno veselico pa je proti večeru znotil nalive.

Kraljeva rodbina na Bledu. Z dvornim vlakom se je pripeljala v petek jutraj na Bled Nj. Vel. kraljica z vsemi tremi princic.

Mestno tržno nadzorstvo in policijsko oblast prosijo mariborski nacionalisti, da prepovesta prodajanje modriža.

Krajevna organizacija JRKD za III. mestni okraj, Melje, ima v torek 4. tm. ob 20. uri odborovo sejo v gostilni Košir na Meljski cesti. Vabijo se tudi člani in prijatelji, zlasti oni, ki se nameravajo udeležiti kongresa v Beogradu. Predsednik.

Skupna seja krajevnih organizacij JRKD je bila včeraj dopoldne v Narodnem domu. Sejo je vodil senator g. dr. Ploj, navzoč pa je bil tudi narodni poslanec g. dr. Pivko. Za delegate za glavni kongres stranke JRKD, ki bo 21. in 22. t. m. v Beogradu so bili izvoljeni: za mesto Maribor odvetnik dr. Rapotec, za mariborski levi okraj pa dr. Gorišek, odvetnik pri Sv. Lenartu, Srečko Kranjc, veleposestnik na Pesnici, posestnik Ivan Mramolja v St. Ilju, posestnik Ignac Žohar v Kamnici in posestnik France Vaupotič pri Sv. Kungoti.

Obisk Čehov v Mariboru. Prihodnji teden pričakuje Maribor dva obiska dragih čeških bratov. V sredo, 5. t. m. popoldne z brzovlakom prispe pod vodstvom predsednika brnske lige, znanega profesorja g. Filkuke, z moria preko Zagreba 80 članov in članic brnske lige, ki bodo ostali nekaj časa v Mariboru. Češki gosti si bodo ogledali Maribor in okolico, zvečer pa jim bodo priredili Mariborčani iskren družabni večer. V petek, 7. t. m. pa prispe iz Celja v Maribor sloviti olomuški pevski zbor »Šestnaetka«, ki bo nastopil 8. t. m. zvečer v kazinski dvorani pod vodstvom g. dr. Vybiralca.

Stipendije za učence kmetijskih šol. Okrajni kmetijski odbor za mariborski levi breg bo podelil sedem stipendij učencem kmetijskih šol, in sicer za učence vinarske in sadjarske šole v Mariboru eno stipendijo po 2000 Din, 2 po 1500 Din in 3 po 1000 Din na leto ter za enega učenca kmetijske šole v St. Juriju ob juž. žel. eno stipendijo 1500 Din na leto. Prošnje, kolekovane s 5 Din, v katerih je navedena velikost posestva in opremljena z obvezo staršev ali varuha, da bo prošilec po šolanju ostal na domačem posestvu, naj se vložijo pri okrajnem kmetijskem odboru najkasneje do 15. julija t. l. Pri podelitvi stipendije pridejo v poštev samo kmetijski sinovi iz okraja mariborski levi breg.

Proslava Vidovega dne v mariborski moški kaznilnici. Z dovoljenjem gda. upravnika Nika Vrabla se je na praznik sv. Petra in Pavla nudila obsojencem mariborske moške kaznilnice prijetna sprememba v njihovem monotonom vsakdanjem življenju. V proslavo Vidovega dne so se po službi božji zbrali v kaznilniški centrali vsi obsojenci, da prisostvujejo koncertu ki so jim pa priredili njihovi tovariši pevci in muziki pod vodstvom neutrudljivega g. nadučitelja Miška Cizija. Program je obsegal 5 zborovih točk, 4 orkestralne točke in 1 deklamacijo. Pevski zbor in godbeni orkester sta izvajala skladbe spretno in s preciznostjo, za kar se je zahvaliti edino le g. nadučitelju Ciziju, ki je mnogo časa in truda žrtvoval poučevanju in vaji obsojencev. Samo na ta način je bilo mogoče, da so obsojenci v kratki dobi lepo napredovali in pridobili primerno spretnosti.

Ustni zaključni izpiti na Enoletnem trgovskem tečaju Slov. trg. društva so se vršili 26. in 27. junija. Dve učenci sta napravili izpit z odličnim, 8 s prav dobrim, ostale pa z dobrim in zadostnim uspehom. En učenec ni bil pripuščten k izpitu. Ob sklepu so bile najbolje učenske nagrade s krasnimi darili, podeljene od članov STD: Zdravka Anderle, Zlate Brišnikov, Antona Paša, Alojzija Preaca, Pinterja & Lenarta in Draga Rozine. Prva darila so prejele Hilda Tavčarjeva in Irajja Mejovškova za odlični uspeh ter Marija Jordanova kot najboljša stenografinja. Za zanimanje, ki so ga izkazali člani STD gojenkam svojega tečaja, se ravnateljstvo najlepše zahvaljuje.

Učni tečaj za obrtno knjigovodstvo. Mariborska poslovalnica zborničnega obrtnopospeševalnega zavoda odpravi 10. julija učni tečaj za obrtno knjigovodstvo. Pouk se bo vršil ob večerih in bo trajal približno 50 ur. V zvezi s knjigovodstvom se bodo podajala tudi načela pravilne kalkulacije nakupnih in prodajnih cen. Udeleženci plačajo pri vpisu malenkostno odškodnino za režije. V tečaj se sprejemajo mojstri in pomočniki rokodelskih strok. Največ je tokrat priglasi-nih mizarskih in mesarskih pomočnikov. V tečaj bi se moglo sprejeti do 10 udeležencev. Sprejeti se bodo po vrsti, kakor se bodo prijavili. Prijave sprejema obrtno-zadružni inspektor g. Založnik na okrajnem glavarstvu, II. nadstropje, soba 42.

Posledice prelude krvi. Mariborski reševalci so morali v soboto dopoldne obvezati in nuditi potrebno prvo pomoč 26-letnemu lončarju Ivanu Stofu z Radvanjske ceste, ki ga je nekdo v prepiru zabol del v hrbet.

Sejem za prašiče. Na sejem za prašiče je bilo pripeljanih v petek 30. junija 100 prašičev, prodanih pa je bilo 93. Cene so zopet padle in so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tedenski 100 do 160 Din, 7 do 9 tedenski 200 do 250 Din, 3 do 4 mesečni 280 do 350 Din, 5 do 7 mesečni 460 do 550 Din, 8 do 10 mesečni 650 do 680 Din in enoletni 680 do 750 Din. Kilogram žive teže je veljal 7.50 do 8 Din, mrtve teže 10.50 do 11.50.

Kino Union. Od danes dalje največji in najboljši film slavnega pevca Jana Kiepu-re »Pesem noči«. V glavni vlogi Jan Kie-pura in Magda Schneider. Film prekrasnega petja in zabavne vsebine. Med drugimi pesmi poje tudi arije iz oper Traviata, Rigoletto, Boheme.

Grajski kino. Danes v ponedeljek zadnji dan veselega »Lepa pustolovščina«. Käthe Nagy, Wolf Betty v glavnih vlogah. — V torek se začne predvajati krasen film »Halo Pariz, Halo Berlin«. Ta film je imel letos v Berlinu največji uspeh. Krasni naravni posnetki, izvrstna igra, prvovrsten sujet o mladem Berlinčanu, ki ne zna francoski in o lepi dami Parižanki, ki ne zna nemški. Vesel doživljaj dveh mladih src v Parizu, velemestu izredne lepote in mnogih izprememb.

Pri razdraženih živcih, glavobolu, nespianju, utrujenosti, pobotosti, tesnobi, imamo v naravni »Franz Josefovi« grenčici domače sredstvo pri roki, da največja razburjenja, ki imajo svoj vzrok v slabi prebavi, takoj preženemo. Sloviti zdravniki priznavajo, da učinkuje »Franz Josefova« voda sigurno tudi pri ljudeh višje starosti.

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gniloba v črevesu, žolčnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, ble-da barva obraza, izginejo čisto po večkratni uporabi naravne »Franz Josefove« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezni v prebavilih izjavljajo, da je »Franz Josefova« voda toplo priporočati kot v te namene služeče domače zdravilo.

Požar na Dravskem polju. Sinoči okrog 7. ure je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopju posestnika Mihaela Babiča v Skokih pri Hočah. Ogenj se je razširil tudi na sosedne objekte in je uničil posestniku Babiču gospodarsko poslopje in stanovanjsko hišo do tal, Babičevemu sosedu pa gospodarsko poslopje. Na pomoč so prihiteli gasilci iz vseh okoliških vasi ter rešili, kar se je rešiti dalo. Pri gašenju je doletela huda nesreča 30-letnega gasilca Jakoba Drevenška od Sv. Miklavža. Na Drevenška se je zrušilo goreče ogródje in je dobil pri tem hude opekline na rokah, nogah in na obrazu. Slična nesreča je pri gašenju doletela tudi 21-letno Babičevo hčerko Ivanko. Oba ponesrečenca so mariborski reševalci prepeljali v bolnišnico. Škoda, ki jo je povzročil požar je precejšnja in je deloma krita z zavarovalni-no. Požar je izbruhnil na doslej še nepojasnen način.

Nepreviden motociklist. Mestni delavec so predvčerajšnjim zaradi podaljšanja tlakovanja Aleksandrove ceste zaprli z lesenim drogrom Kopališko ulico in dirigirali ves vozni promet v Marijino ulico. Kmalu nato pa je privozil po Aleksandrovi cesti z motornim kolesom monter Branko Škrinjar, ki je zaradi bleščečega se solnca spregledal leseno zapora in se ji je izognil s tem, da je zavozil na pešpot in v žid ob frančiškanskem samostanu, kjer je padel. Poškodovan se je občutno v glavnju desne noge, pa tudi motorno kolo je pri padcu precej trpelo.

Nevarna nezgoda služkinje. V soboto zvečer se je oglasil pri zasebnici Negerlovi, stanujoči v mariborskem gradu, neki brezposelni delavec in prosil za večerjo, če je je slučajno kaj ostalo. Negerlova mu je rekla, da žal ni nič ostalo, njena služkinja Justina Kirbiševa pa se je iz neznanega vzroka razburila in pričela neznanca zmerjati. Končno je neznanec zbežal na hodnik, Kirbiševa pa za njim. Pri tem se je zalepela v steklena vrata in jih razbila, pri čemur se je nevarno obrezala na desni roki v nadehti. Ker je močno krvavela, so jo morali reševalci prepeljati v bolnišnico.

Kolesar zavozil v avtomobil. Predvčerajšnjim popoldne je prišlo do razburljivega prizora na vogalu Tattenbachove in Frančiškanske ulice. Ko je zavila na omenjenem križišču, po izpovedih prič pravilno in počasi vozeča, s svojim avtomobilom v Frančiškansko ulico grofica Pia Zabeo s Fale, je zavozil z vso silo z desne strani v njen avtomobil 20letni posestniški sin Janez Fekonja od Sv. Antona v Slovenskih goricah. Fant se je odziral v stran in tako spregledal avtomobil. Učinek karambola je bil zelo hud. Prednje kolo Fekonjinega kolesa se je popolnoma strlo, fant pa je padel takoj nesrečno, da se je močno poškodoval na glavi. Pasanti so mu pomagali na rešilno postajo, kjer je bil obvezan, nato pa prepeljan v bolnišnico.

Razne manjše nezgode. V soboto zvečer je padla pri Pesniškem dvoru 7-letna učenka Miroslava Senekovičeva, stanujoča Ob železnici, tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo v stegnu. Prepeljana je bila v bolnišnico. Na rešilni postaji so prejeli potrebno prvo pomoč in bili obvezani: 20letni kovač Stanko Petercel iz Einspillerjeve ulice, ki si je včeraj dopoldne poškodoval pri delu desno roko, danje 21letni strugar Franc Raulf in 17letni mehanik Josip Žunko, oba iz Nove vasi, ki sta zavozila s kolesi drug v drugega na Tržaški cesti in se lažje poškodovata. ter 30letni strugar Josip Krebs iz Zgor. Radvanja, ki mu je včeraj dopoldne nekdo vrzel v Studencih kamen v glavo in ga ranil nad tilnikom.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 14.5 stopinj C; minimalna temperatura je znašala 12 stopinj C; barometer je kazal pri 17.6 stopinjah 745.8, redniciran na ničlo pa 743.7; relativna vlaga 83; preteklo noč je padlo nad 6 mm dežja; vreme je tiho in jasno.

Pevski zbor Glasbene Matice stopa v jubilejno leto

Poročilo z občnega zbora.

S petnajstim občnim zborom, ki se je vršil te dni, je pevski zbor Glasbene Matice mariborske zaključil štirinajsto leto svoje nesebičnega kulturnega delovanja. Matična kronika je obogatela za nov list, ki bo pričal, da je moči z veseljem do petja in z dobro voljo premagati vse ovire ter kljubovati celo slabim časom. Šaj pevci ne čutijo krize, — ker še nikoli niso delali v blagostanju. To velja posebno o naši Matici, ki vrši svoje poslanstvo na naši severni meji z vso požrtvovalnostjo. Zaveda se, da je to delo posebno važno predvsem zato, ker živijo v naših krajih drugorodci in njihovi neslavni prijatelji naše krvi, ki tako delo omalovažujejo. Vsi ti morajo priti do prepričanja, da je delo naših Matičarjev visoko kulturno in umetniške vrednosti, delo, ki zahteva vsaj neprikrito spoštovanje. Dolžnost našega občinstva je, da tako stremenje in hotenje v vsakem oziru podpira.

Iz poročil, ki so jih na občnem zboru podali o društvenem delu g. Janko Arnuš, kot predsednik pevskega zbora, g. Vera Pertotova kot tajnica, g. Ivan Šetinc kot blagajnik in o umetniškem udejstvovanju zborovodja g. prof. Vasilij Mirk, je izzvenela resna in trdna volja: povesti Matični zbor v jubilejnim letu pomajen in prerojen k novim uspehom, ki bodo zboru v čast, Mariborčanom pa v ponos. Izvoljen je bil poseben prireditveni odsek, ki bo usmerjeval delo v tem prevcu. Soglasno je bil sprejet važen predlog zborovodje gosp. prof. V. Mirka glede sprejemanja novih članov pevcev. Pevke in pevci se sprejemajo kot redni člani v zbor meseca septembra, potem ko so prestali sprejemno preizkušnjo, da so uporabni za zborovsko petje. Oni pevci in pevke, ki imajo dober

glas, pa jim manjka splošna glasbena izvežbanost, se sprejemajo kot začasni člani v glasbeno predšolo, ki se z letošnjim letom na novo ustanovi in traja 6 mesecev. Na ta način bo mogoče ustvariti pevsko družino, ki bo mogla brez prevelikih težkoč vršiti svojo nelahko nalogo.

Kot uvod v jubilejno leto je nameravana predvsem spominska prireditev ustanovitelj in prvemu vodji matičnega zbora, pok. Oskarju Devu, v obliki posebnega koncerta. Dva večja koncerta bosta v jeseni in na pomlad, ko bo pevski zbor proslavil svojo 15-letnico. Vmes se bodo prirejali koncerti na podeželju, kjer sprejema ljudstvo lepo pesem še brez predsodkov, iz srca k srcu. Razen tega bo treba sodelovati pri prireditvah izven društva, tako, da bo za ljudi dobre volje dela vedno dovolj.

Ne dvomimo, da se bo agilnemu odboru, v katerem so začele poleg starih proizkušenih in zaslužnih borcev delovati tudi mlade, dovzetne in sposobne moči, posrečilo izvesti vse načrtano delo. To tembolj, ker ima za sabo članstvo, ki je voljno z veseljem delati in vse žrtvovati. Vemo pa tudi, da je še mnogo ljudi dobre volje, ki stoje ob strani. Koliko pevk in pevcev je, ki jim je petje vse. Pridite! Vsi ste pristočno vabljeni v matičarske vrste, ki ne bodo nikoli prepolne. Velika je njiva, ki je zorana in pričakuje novih sejancev, da bodo semena, položena v srca, rodila žlahtni sad. Služimo v teh razrvanih časih glasbi, tej daritljivi najslajši duševnih dobrin, ki nam more še toliko lepega in tolažilnega povedati! Da boš tudi ti deležen teh darov, postani in ostani redni ali podporni član naše Glasbene Matice!

Ptuj

Sprejemni izpiti za I. razred na ptujski realni gimnaziji so končani. Od 72 prijavljenih kandidatov jih je bilo sprejetih 67, ostalih 5 pa je bilo odklonjenih.

Diplomski izpit je napravil na filozofski fakulteti ljubljanske univerze g. Karel Pavlek iz Ptuja. Čestitamo!

Smrtna kosa. Na Hajdini pri Ptujju je umrla posestnica Marija Cviklova, stara 74 let. Pokojnica je bila mati uglednega ptujskega trgovca g. Ivana Cvikla. Bodi ji ohranjen časten spomin, žalujočim naše sožalje!

Tombola. V nedeljo 2. t. m. je bila na Florjanskem trgu tombola CMD. Udeležba je bila ogromna in bo imela naša obrambna družba prav zadovoljiv denarni uspeh.

Radi falsifikacije listine je ovaden sodišču 29letni Janez Sagadin iz Strazgojncev, občina Šikole. Pri zadruzi kovinarjev in kolarjev v Ptujju je zaprosil za izstavitev spričevala v svrhu otvoritve samostojne kolarske obrti. Predložil je

dejavsko knjigo, glasom katere se je izučil kolarsko obrt v letih 1923, 1924 in 1925. Poizvedbe, ki so se vršile glede njegove učne dobe pa so dognale, da je delavsko knjigo glede učne dobe sam popravil, kajti učil se je kolarstva le celih 19 dni kot vajenec, in sicer leta 1923. Namera, da postane kolarski mojster, se mu je izjalovila in povrh tega dobi še plačilo pri sodišču za svoj pregrešek, ali boljše rečeno za svojo neumnost.

Štorklja na cesti. Posestniška hči R. K. iz okolice Ptujja je v soboto nenadoma obnemogla na cesti v bližini Brega in rodila krepkega fantka. Reševalci so mater in otroka prepeljali v bolnišnico.

Hitlerjevci za svojo modo.

V Berlinu je bil te dni ustanovljen poseben urad za žensko in moško modo na novi nacionalistični podlagi. Hitlerjevci bi se radi rešili vpliva pariške in londonske mode. Novemu uradu bo predsedovala žena nemškega državnega ministra za propagando Göbbelsa.

čarovnik po poklicu?

»Seveda, saj vam pravim. Ali hočete? Stavim sto rubljev, da odrežem vaše gumbje v petih minutah in jih zopet prišijem!«

Mračnež se je iz neznanih vzrokov igral z gumbom pri telovniku in odgovoril:

»V petih minutah? Odrezati in zopet prišiti? To je nepojmljivo!«

»Popolnoma umljivo... torej, bo kaj? Sto rubljev?«

»Ne, to je preveč. Samo pet jih imam pri sebi.«

»No, zame tudi dobro... radi mene bodi stava tudi nižja. Hočete — tri steklenice piva?«

Mračnež je pomežiknil strupeno.

»Saj boste morali izgubiti!«

»Kdo? Jaz? Bomo videli!«

Iztegnil je roko, stisnil suho in koščeno roko mračneža in tretji ob mizi je z desnico presekala sklenjeni roki.

»Z uro pred seboj lahko pazite, da vsa stvar ne bo trajala več kakor pet minut.«

Vsi smo bili radovedni in celo natak, ki so ga bili poslali po krožnik in nabrušen nož, se je zganil. Mož, ki se je bil izdal za čarovnika, je vzel nož in od-

Sport

Jutri igra Dunajski Rapid

Igrišče SK Rapida bo jutri, v torek 4. tm, torišče velike nogometne senzacije. Prvič bo nastopil dunajski Rapid v Mariboru ter odigral proti našim Rapidovcem nogometno tekmo. Gosti bodo nastopili v postavi Raftl, Jeschkal, Luef, Wagner, Smistik, Skoumal, Osterman, Weselik, Bican, Binder in Witlačil. Torej samo znani igralci, ki so mnogokrat zastopali avstrijske barve v mednarodnih srečanjih. Tekma se bo odigrala ob vsakem vremenu in se bo pričela ob 18.30.

Dve zmagi Maribora, nad Celjem.

Včeraj sta gostovala SK Železničar in SK Rapid v Celju. SK Železničar je dopoldne odigral prijateljsko tekmo proti SSK Celju ter zmagal s 3:2 (1:1). SK Rapid pa se je popoldne srečal v prijateljski tekmi z Atletik SK. Tudi v tej tekmi so zmagali Mariborčani, in sicer v razmerju 3:1 (2:0).

SK Split: ISSK Maribor 2:0.

Druga kvalifikacijska tekma za vstop v nacionalno ligo se je včeraj odigrala v Splitu. Končala se je s porazom ISSK Maribora 0:2. Ker je bila prva tekma v Mariboru neodločena 1:1, v drugi tekmi pa je zmagal SK Split, izpade ISSK Maribor iz nadaljnjega tekmovanja.

Ostale nogometne tekme.

Zagreb: Rapid (Dunaj):Viktoria 2:1; Rapid (Dunaj):Gradjanski 2:1; Hašk:Viktoria 2:1. Proslava 25letnice SK Viktorije.

Beograd: BSK:Ripensia (Temešvar) 2:1 (1:0).

Dunaj: Avstrija:Slavija (Praga) 3:0 (1:0). Tekma za srednje-evropski pokal.

Milan: Ambrosiana:Vienna 4:0 (1:0). Tekma za srednjeevropski pokal.

Kolesarske dirke za prvenstvo mariborske kolesarske podzveze. Včeraj dopoldne je bila na progi Maribor - Rače - Hajdina - Ptuj - Sv. Trojica - Sv. Lenart - Maribor (75 km) dirka za prvenstvo podzveze. Startalo je 12 dirkačev, člani SSK Maratona, Pošte in Edelweissa. Zmagal je v krasnem času zopet Stefan Rozman (Maraton) v času 2:26:41; drugi je bil Anton Kemperle (Maraton) v času 2:34, 3. Josip Florijančič (Maraton) v času 2:48:26, 4. Vlado Petruška (Maraton) v času 2:48:27. Z današnjo zmago je praznoval zmagovalce Št. Rozman redke jubilej, startal je 75. v dirki ter odnesel svojo 50. zmago. Popoldne je bila na prireditvi SSK Maratona pri Lovskem domu svečana razdelitev nagrad.

Mednarodne rokoborbe. V soboto je Orszowski premagal v 60 minuti Angelesca. Borba med Mrno in Catcheaujem pa je bila zaradi policijske ure prekinjena. Sinoči je Mrna v 45. minuti položil Orszowskega, Catcheau pa v 70. minuti Bognerja. Drevi nastopijo Orszowski, Catcheau in Mrna: Bogner (odločilna). Prva borba bo v prostem stilu, druga pa v rimsko-grškem stilu.

Medklubski odbor LNP, službeno. V torek 4. t. m. bo ob 18.30 na igrišču SK Rapida mednarodna tekma med Rapidom (Dunaj) in Rapidom (Maribor). Službujoči odbornik g. Amon. Tajnik.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno. Jutrišnja tekma Rapid (Dunaj): Rapid (Maribor) sodi g. dr. Planinšek.

Smrt dirigenta med predstavo

O tragični smrti dunajskega dirigenta Egon Pollaka se doznava še naslednje podrobnosti. Generalnemu glasbeniku ravnatelju Egonu Pollaku, ki je 14. pr. m. dirigiral svečano predstavo »Fidelija« v graškem »Nemškem mestnem gledališču«, kjer je gostovala neka odlična pevka iz newyorške »Metropolitanske opere«, je postalo slabo že v začetku predstave. Pollak se je že med dirigiranjem ouverture pričel obračati in iskati z očmi dirigenta praške opere Jurija Szella, ki je sedel v neki loži. Szell je opazil, da ga Pollak išče in je zato odšel iz lože proti orkestru. Ko je Pollak videl, da je Szell odšel iz lože, se je opotekel z dirigentskega pulta proti izhodu. Nekaj taktov je orkester igral brez dirigenta, nato pa je že stopil na dirigentsko mesto Szell. Pollak se je zgrudil pri izhodnih vratih iz prostora za orkester, kjer so ga pobrali gledališki nameščenci in ga odnesli v neko sobo. Pollak je čez pičlo uro umrl. Ob zaključku drugega dejanja se je pojavil pred zastorom ravnatelj graške opere in sporočil občinstvu smrt Egon Pollaka, kar je bila predstava prekinjena.

Rekorder v samomorilstvu.

V Londonu je pred dnevi napravil samomor neki Chester, čigar truplo je bilo nato obducirano. Zdravnik, ki je truplo obduciral, je ugotovil, da je pokojni Chester že več let bolehal za fiksno idejo, da ga neznani ljudje preganjajo in je v samomorilnem namenu požrl 497krat razne predmete, ki naj bi povzročili njegovo smrt. Med drugim je požrl nad 200 žebeljev, 43 gramofonskih igel, veliko množico raznega kovanega denarja, več žlic, gumbov in celo revolverski naboj. Po teh podatkih sodeč torej upravičeno trdimo, da je možakar v zadnjem letu poskusil kar 497krat napraviti konec svojemu življenju, toda vedno brez uspeha. Njegov želodec je prenesel vse omenjene »delikatese«. Pred dnevi pa se je Chesteru vendarle posrečilo preseliti se v boljše življenje. Izstrelil si je v srce kroglo iz samokresa in obležal mrtve.

Otroški tramvaji v Tokiju.

Ravnateljstvo cestne železnice v Tokiju je sklenilo uvesti po moskovskem vzgledu posebne tramvajske vozove za otroke. V teh vozovih se bodo vozili otroci, stari pod 10 let, brez vsakega spremstva. V vsakem takem vozu se bo namreč vozila posebna, od tramvajske družbe nastavljena guvernantka, ki bo skrbela za to, da pridejo otroci varno na svoj cilj.

Arkadij Averčenko:

Čarovnik

»Hokus, pokus? To je čarovnija!« se je glasilo od sosednje mize. Oni, ki je to rekel, je bil temen mož z vlažnimi črnimi brki in strmečim, steklenim pogledom.

Vlažni črni brki, skoro do obrvi padajoči lasje in stekleni pogled so dokazovali neizpodbitno, da je bil lastnik omenjenih zakladov — tepček. Tepček v resničnem in pravem pomenu besede.

Eden izmed njegovih sosedov ob mizi si je nalil piva, pomencal roke in izjavil:

»Nič drugega, kakor samo urnost in gibčnost prstov.«

»To je čarovnija!« je vztrajal mračni mož pri svoji prejšnji trditvi in sesal svoje brke.

Mož, ki se je bil pravkar potegnil za to, da tiči vsa zadeva v gibčnosti prstov, se je satirsko obrnil do svojega tovariša in rekel:

»Dobro! Da to ni nikaka čarovnija, lahko dokazem, če hočete!«

Mračnež se je še bolj mračno nasmehnil.

»Ste li vi... kako naj se izrazim...«

rezal mračnežu vse gumbje pri telovniku in jih vrge na krožnik.

»Luate gumbje tudi pri jopiču?«

»Seveda... zadaj, na rokavih, na žepih.«

Gumbi so padali klopataje na krožnik. »Imam gumbje tudi na hlačah,« je dejal mračnež in se zvijal od smeha, — in na čevljih!«

»Prav, prav! Mari vas hočem oslepiniti za kak gumb?... Ne vznemirjajte se — vse bo porezano.«

Ker je bila vrhnja obleka oropana združujočih čimteljev, je bila dana možnost preiti do spodnje obleke. Ko so padli zadnji gumbi s spodnjic, je položil mračnež škodoželjno svoje noge na mizo.

»Na čevljih... po osem gumbov. Rad bi vedel, kdo jih bo v petih minutah zopet prišil!«

Ne da bi odgovoril, je sukal čarovnik mrzlično svoj nož. Obrisal si je poteče se čelo, položil krožnik na mizo; različnobarvni gumbi so bili raztreseni po njem. Zagodrnjal je:

»Dovršil sem. Vse!«

Natak je plosknil vzradoščen z rokami:

»Dva in osemdeset kosov! Imenitno! Sedaj se pa požuri in prinesi mi ši-

vanko in sukanca,« je ukazal čarovnik. — »Pa hitro!«

Tovariš je zavil uro po zraku in zaprl nenadoma pokrov.

»Prepozno... Konec! Pet minut je minilo! Vi ste stavo izgubili!«

Oni, kateremu so veljale te besede, je ježno vrge nož na mizo.

»Vrag naj me vzame! Izgubil... no, nič se ne da napraviti... Natak! Pri-

nesi temu gospodu na moj račun tri steklenice piva in potem povej še moj račun.«

Mračnež je prebledel.

»Kam... kam... pa hočete iti?«

Čarovnik je zazehal.

»V posteljo. Spati hočem kakor pes. Ves dan sem se trudil kakor živina...«

»In... gumbje... prišiti?«

»Ka—a—a—aj? Čemu naj vam jih še prišijem, ko sem tako in tako stavo izgubil. Zato sem moral tudi plačati. Priporočam se, gospoda!«

Mračnež je vzdignil za odhajajočim proseče svoje roke. V tem mru je zdrsnila obleka s telesa. Pobral je hlače, zazljal ves prestrašen in zajecjal:

»Za božjo voljo, kaj naj bo iz vsega tega!«

Miroslav Stokich:

OCEANOPOLIS

Roman o skrivnosti človeške prošlosti

»Kdo je to?« je vprašal Doljan.
»Intela...« je odgovoril Astis. »To pesem vam je mogla peti samo ona.«

»Ona?« se je narejeno začudil Doljan.
»Da,« je pritrdil Astis. »Nobena druga v Oceanopolisu.«

»Ali mi jo morete prevesti?« je prosil Doljan.

»Lahko,« je odgovoril Astis. »V slovenščini se glasi:

Moja ljubezen je kakor dih zefira,
kadar igra se z lističi rož in jih boža,
moj najdražji!

Moja ljubezen je kakor ptička, ki poje,
kadar prevzame jo slá hrepenenja,
moj najdražji!

Moja ljubezen je kakor smrt, ki ne odlaša,
kadar napoči njena zadnja ura,
moj najdražji!

Po starem običaju je pomenilo, da si je izbralo dekle mladeniča, kateremu je zapela to pesem, za svojega izvoljenca, zato vam moram čestitati, dragi doktor. Intela vas ljubi.«

»Intela me ljubi...« je vzkliknil Doljan.
»Kaj naj storim?«

»Ne morem vam svetovati,« je dejal Astis. »V ljubezenskih zadevah je najbolje, da odloča vsak sam. Njena ljubezen vam lahko prinese najpopolnejšo sre-

čo, lahko pa tudi največjo nesrečo.«

»Zakaj?« je vprašal Doljan.

»Povedal sem vam že po proslavi v svetišču,« je dejal Astis, »da je Intela edina ženska v Oceanopolisu, katere srce ni svobodno. Morda se ji posreči, da senat vlade odobri njeno zvezo z vami. Tedaj bo vse v redu. V nasprotnem primeru bi morala vajina ljubezen ostati tajna, toda veliko vprašanje je, koliko časa bi se dala prikrivati. Intelo nadzoruje in gotovo bi prej ali slej izvedeli za njeno skrivnost. V tem primeru ne vem, kaj bi se zgodilo z vami.«

»Kaj bi se zgodilo?« je ponovil Doljan in se zamislil.

»Ne vem,« je odgovoril Astis. »Vem samo to, da bi vas vlada odstranila, bodisi na ta način, da bi morali za svojo ljubezen žrtvovati življenje, bodisi pa vsaj svobodo.«

»In mislite, da bi vlada mogla odobriti njeno odločitev?« je vprašal vznemirjen Doljan.

»Dvomim. Upanja je zelo malo,« je odgovoril Astis. »Toda to je vsekakor le moje osebno mnenje. Mogoče je, da se stvari razvijejo tudi docela nepričakovano. Vendar pa slutim, da bo pomenil vaš prihod k nam mnogo več, kakor smo si mislili. Vi tam gori na površini zemlje

in mi tu doli pod oceanom smo dva svetova, ki se ne bi smela nikoli mešati. Vi ste prvi človek od tam gori, ki je prišel med nas vse od onega časa, kar smo ločeni od sveta. Sprejeli smo vas z ljubeznijo kakor brata, toda bojim se, da boste povzročili zmedo v našem miru in redu, ki sta ga kultura in civilizacija dolgih tisoč let usmerila tako precizno v enotni tek, kakor mehanizem najfinejših ure.«

»Zakaj naj bi moje bivanje med vami pomenilo zmedo?« je vprašal Doljan, ki ni mogel popolnoma doumeti Astisovih besed. »Prisegel sem, da bom izpolnjeval vse tisto, kar ste od mene zahtevali. Moj namen ni bil ne takrat in tudi ni sedaj pregrešiti se proti zakonom vašega reda. Če me Intela ljubi, tega gotovo nisem kriv. Hotoma ji nisem dal nobenega povoda za to ljubezen, in če sem jo jaz ljubil, bi bila ostala ta moja ljubezen lahko vekomaj skrivnost mojega lastnega srca. Ona sama se mi je prikazala v sanjah, ona sama se je ozrla vame v svetišču in ona sama mi je zapela ljubavno pesem. Jaz sem nedolžen.«

»Razumem in verujem,« je odgovoril Astis, »toda človek povzroči včasih zmedo tudi nehote. Dejal bi, da se zgodi to bolj pogostoma, kakor pa hote. Nedolžni ste, ničesar niste zakrivali in vendar se bojim, da se zbirajo nad Oceanopolisom temni oblaki. Razumeti me morate popolnoma. Človek ste, ki je po svoji zunanosti, duši in srcu drugačen, kakor smo mi. Naš tip je izenačen, po zunanosti in notranjosti smo si skoraj vsi enaki, in

nismo tega gledamo na življenje z docela drugih vidikov, kakor vi tam gori. Seveda, izjeme so tudi pri nas, samo da niso tako zelo velike. S svojo kulturo, še več, s svojo visoko filozofijo skušamo zabrisati v sebi vse zle nagone; svoje miselnje skušamo vsmeriti tako, da bo vedno v skladu s celoto in z vzvišeno našo nalogo nadaljnjega razvoja do najvišje možne popolnosti. So pa vendar tudi v posameznikih izmed nas nagoni, ki se kot atavizem ponavljajo in izpreminjajo končne rezultate našega hotenja. Glejte, vse je mogoče človeku, samo eno je neskončno težko: spremeniti popolnoma samega sebe in ustvariti tisto bitje, ki naj bi bilo ideal vseh idealov. Nekoč sem vam dejal, da je na sveti vse mogoče, sedaj pa moram priznati, da so tudi še stvari, ki so neskončno težke, če že ne popolnoma nemogoče. Toda iskreno želim, da se morete temne slutnje ne bi uresničile, marveč da bi pomenil vaš prihod k nam ne samo srečo za vas, ampak tudi za nas. Vse to je odvisno sedaj samo od namenov in hotenj Semisa Ramisa in njegovega sveta.«

»Razumem popolnoma,« je dejal Doljan potrto, »da se najusodnejši dogodki mojega življenja šele bližajo, vendar vam obljubljam, dragi prijatelj, da bom storil vse kar bo v moji moči, da odvrnem od sebe in od vas zlo, ki bi ga mogel povzročiti moj prihod v podmorje. Prosim vas samo, ostanite mi prijatelji in svetovalec! Ali vam smem vedno zaupati?«

»Vedno, kakor bratu!« je vzkliknil Astis in krepko stisnil Doljanu roko.

Kako je črnc postal belec

Zgodba Ismiona Dauphina.

Iz New Yorka je prispela prav neverjetna vest, da se je črnc Ismion Dauphin, rojen na Haiti, s pomočjo neklih kroglic, ki mu jih je dal neki zdravnik v njegovi domovini, spremenil v — belca. Ker je Dauphin analfabet, je imel precejšnje težave, da je prišel na tla Združenih držav. Oblasti so prepovedale priselitev in je bil Dauphin začasno interniran na Ellis Islandu.

Vest o tem belem črncu se je naglo razširila in je vzbudila med vsemi ameriškimi zdravniki, zlasti pa med profesorji Rockefellerjevega instituta, velikanško senzacijo. Ker beli črnc ne zna angleščine, so se mnogoštevilni zdravniki, ki so ga obiskali, le težko sporazumeli z njim. Dauphin jim je najprej pokazal zdravniško spričevalo zdravnika, ki ga je zdravil, nekega dr. Leona, ravnatelja zdravniškega okrožja na Haiti. Iz ostalih dokumentov, ki jih je pokazal čudežni pri-

seljenec, je bilo razvidno, da so bili njegovi starši polnokrvni in pristni črnici in da je imel tudi on do svojega 57. leta starosti črno kožo. Zdravniška kura je trajala dva meseca in se je črnceva koža v tem času spremenila v belo, dočim so postali lasje in obrvi popolnoma svetli. Razume se pa samo ob sebi, da so ostali karakteristični črnski nos in debele ustnice nespremenjeni.

Dr. Leon pravi v svojem zdravniškem spričevalu, da je zdravilo, ki ga je dal Dauphinu, napravljeno iz zelišč, ki ga imenujejo domačini »roari«. Omenjena sprememba pri Dauphinu pa se ne pripisuje samo opisani kuri, ker so ameriški zdravniki s pomočjo tolmača izvedeli še razne druge interesantne podrobnosti o tem belem črncu. Pacient je namreč bolehal za astmo in je moral poiskati zdravniško pomoč. Dr. Leon mu je predpisal roarijeve kroglice, ki jih je moral

Dauphin jemati v predpisani majhni množini. Bolnik pa je hotel biti pametnejši od zdravnika in je zavžil zdravilo, ki je bilo določeno za zdravljenje cela dva meseca, kar naenkrat. Posledica tega forsiranega zdravljenja se je pokazala takoj: črnc je padel v globoko nezavest, iz katere se ni prebudil polnih 5 dni. Da bi ga zdravnik ohranil živega, mu je dal več injekcij neke čajeve rastline, ki jo domačini tudi uporabljajo kot zdravilo. S temi injekcijami je sicer bolniku rešil življenje, pač pa je Dauphin — oslepel. Po čudežnem naključju pa se je črncu čez nekaj tednov povrnil vid, ker je bila njegova slepota posledica zastrupljenja s preveliko množino roarija. V tem času pa se je zgodil s črncevo kožo sila čuden proces. Ko je Dauphin zopet spregledal, je na svoje največje veselje ugotovil, da so se uresničile njegove in slehernega črnca vse življenjske sanje — postal je belec.

Zdravniki so točno ugotovili, da ne gre v tem primeru za kakega sleparja, temveč je črnc Dauphin v resnici dobil belo

kožo in svetle lase. Med ameriškimi črnici je nastalo razumljivo veliko razburjenje in bi sedaj radi vsi spremenili svojo kožo.

15 let je živel od mleka in žganja

V nekem londonskem predmestju je umrl te dni 72letni Edvard Booth, ki že polnih 15 let ni zavžil nobene goste hrane, temveč samo tekočine. Možakar je vsak dan izpil liter mleka in pol steklenice whiskyja. Pred 15 leti je namreč nevarno obolel in so mu zdravniki svetovali, naj ne pije alkohola in naj je čim več mesa. Booth je res poslušal zdravniški nasvet, nakar je še bolj zbolel. Tedaj je sklenil, da sploh ne bo več vpraševal in poslušal zdravnikov, temveč se bo zdravil po svojem receptu z mlekom in whiskyjem. Od tedaj se mu je zdravje izboljšalo in ni bil pozneje nikdar več bolan. Živel bi bil še Bog ve kako dolgo, da se ni nedavno prehladil in umrl za pljučnico.

Mali oglasi

Razno

KOLJE

za trto, brajdo, vrtnice, sadno drevje, fižolo in paradižnike, prodaja 5 komadov za 1.— Din Gnilšek, Razlagova ulica 25. 2428

OSEBA

katera je pred dnevi pustila dežnik pred carinsko pošto, naj se zgleda pri upravi »Večernika«. 2471

PODPISANI PREKLICUJEM vse klevete, ki sem jih iznesel o g. Josipu Peččniku, naredniku-vodniku I. klase v Mariboru, ker so iste neosnovane in neresnične. Zahvaljujem se g. Peččniku, da je odstopil od sodnega postopanja. Kalunder Bogomir, del. drž. žel. Maribor. 2438

RADI OPUSTITVE TRGOVINE

oblastveno dovoljena razprodaja. L. Ornik, Koroška cesta 9. Izrabite to izredno priliko! 2307

GAMBRINOVA DVORANA. Najlepši senčnati vrt v Mariboru. Vsaki dan koncert. Ples Vedno sveže Tscheligi-jevo pivo, dobro vino, prvovrstna domača kuhinja. Abonenti se sprejmejo. Hrana tudi na dom. 2373

Sobo odda

DVA GOSPODA

sprejemem na hrano in stanovanje. Mesečno Din 450.— Dravska ulica 15. 2440

SOBO ODDAM.

Tattenbachova ulica 27, pritličje 3. 2443

OPREMLJENO SOBO

oddam gospodu ali dvema gospodinoma. Maistrova ulica št. 17, II. vrata 12. 2416

Sobo išče

OPREMLJENO SOBO

iščem s 1. avgustom. Cenjene ponudbe na upravo »Večernika« pod »Cista«. 2437

Službo išče

ANA ROTERJEVA.

42 let stara, krepka, za domača dela sposobna, išče službo za hrano in obleko. Informacije daje občina Počrežje pri Mariboru. 2425

Pouk

NEMŠČINA, FRANCOŠČINA, ANGLEŠČINA, SPANŠČINA. Cenečni poletni kurzi za trgovske učence, učenke, nastavitelje. Naslov pri Saxu, Grajski trg. 2444

Prodaj

OTROŠKI VOZIČEK.

dobro ohranjen na prodaj. Praprotnikova ulica 16. 2439

PRODAM VISOKO PRITLICO HIŠO.

potreben kapital Din 80.000. Mesečni donos Din 800. Ponudbe pod 140.000 na upravo lista. 2426

20 LITROV SVEŽEGA MLEKA

oddam dnevno. Dostavljam na dom po Din 2.— liter. Pri večjem odjemu popust. Naslov v upravi lista. 2415

Stavbeni prostori z vrtom na prodaj. Židovska ul. 8, Zidanšek. 2412

Oglašujte!

Vsem, ki so nam izkazali svoje sočutje in izrazili svoje sožalje ob izgubi našega nepozabnega

Franca Hribarja

se najiskreneje zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo čč. duhovščini v Mariboru in Izlakah, preč. g. ravnatelju Francu Hrastelju za ginljiv nagrobni govor, gosp. zdravnikom in čč. sestram za požrtvovalno nego, pevskemu društvu »Jadran« in godbenemu odseku I. delavskega kolesarskega društva v Mariboru, pevskemu društvu »Loški glas«, Sokolskim društvom v Zagorju in Izlakah, gasilcem iz Lok in Izlak, pisarniškem in tehničnemu uradništvu ter delavstvu tovarne J. Hutter in drug v Mariboru in vsem, ki so darovali vence ter spremili dragega pokojnika k večnemu počitku.

Rodbine

Hribar, Hutter, Hrastelj, Themel